

Sandefjord, 1. oktober 2015. Vedtak i sak 103-2015.

Klager: NN

Innklaget: Inkassosenteret, Postboks 265, 3301 Hokksund.

Saken gjelder: Om varsler er betryggende avsendt, om klager i tide har fremmet en innsigelse han burde fått vurdert og om kravet er varslet i samsvar med gjeldende regelverk.

Thor Dahls gt. 1 A
Postboks 311, 3201 Sandefjord
Tlf.: 33 46 56 57 . Faks: 33 46 93 13
E-Mail: post@inkassoklagenemnda.no
Bankgiro: 2490.56.30748
Org.nr.: 971 317 612
www.inkassoklagenemnda.no

1. Kravet.

Hovedkravet gjelder ubetalt egenandel for fritt rettsråd. Oppdraget startet hos advokaten 25.07.12 og ble i følge faktura til fylkesmannen avsluttet åtte dager senere. Både hovedkravet og kravet på inkassokostnadene er betalt, men kreves tilbakebetalt.

2. Saksforholdet.

Faktura for egenandelen ble sendt av fordringshaver 21.11.13 til ZZ og forfalt til betaling 05.12.13.

Fordringshaver (advokaten) sendte inkassovarsel først 17.10.14, også dette til forannevnte adresse. I varselet het det «Hvis ikke kravet betales innen forfallsfristen sendes saken til inkasso som medfører økte kostnader». Purregebyr var lagt til kravet med kr 64.

Da betaling fortsatt uteble, ble saken overført til inkasso og innklagede sendte betalingsoppfordring til adressen oppgitt av fordringshaver. Ny betalingsoppfordring ble 31.03.15 sendt til den adressen klager har oppgitt i klagen. Inkassosalær var lagt til kravet med kr 650, som utgjør såkalt tung sats.

Klager betalte kravet i betalingsoppfordringen 13.04.15 og fremsatte klage, mottatt i Inkassoklagenemnda 11.05.15.

Klager bestred så vel hovedkrav som kravet på inkassokostnadene og krevde disse tilbakebetalt. Vedlagt klagen lå kopi av flyttemelding datert 19.11.12, samt bekreftelse på fraflytting av leilighet, datert 22.11.12.

Fram til klager meldte flytting til YY 19.11.12 var han registrert bosatt i ZZ. Utvandringen ble registrert i Folkeregisteret 26.11.12. Klager flyttet deretter tilbake til Norge 19.10.13, men meldte dette til Folkeregisteret først 31.01.14. Nåværende postadresse ble først registrert 21.03.14. Klager skal siden ha byttet bostedsadresse, men har beholdt samme postadresse.

Klagen ble oversendt innklagede for uttalelse. I sitt tilsvaret til Inkassoklagenemnda redegjorde innklagede for saksbehandlingen, grunnlaget for kravet og fastholdt salærkravet. Som vedlegg til klagen, lå fordringshavers redegjørelse for saken, kopi av søknad om fri rettshjelp, brev til NAV og klagers fastlege.

3. Partene anfører.

Klager anfører at avtalen han hadde med advokaten handlet om fri rettshjelp. Det ble ikke opplyst om noen som helst kostnad, hverken egenandel eller honorar. Det anføres videre at klager ikke har fått noen henvendelse fra advokaten siden 2012. Endelig anføres at faktura er sendt til feil adresse. Klager flyttet fra denne adressen 22.11.12 og flyttingen var meldt til Folkeregisteret. Navnet ble også fjernet fra postkassen ved flytting. Brev skulle ha kommet i retur til avsender. Det er ikke mulig å hevde at navnet kan være tilknyttet denne adressen ved nettsøk. Klager har anmodet Inkassoklagenemnda om å beslutte at pengene han betalte var feilaktig og at advokaten må betale hele summen inkludert eventuelle inkassokostnader.

Innklagede anfører at saken er behandlet på korrekt måte og at de ikke ser noen grunn til at inkassosaken ikke kan opprettholdes. Debitor ble gjort kjent med egenandel i møtet, slik det fremgår i skriv fra oppdragsgiver,

der det blant annet heter «Det fremgår av salær oppgaven at han pga inntekt på over kr 100 000 måtte betale egenandel. (...) Dette ble han gjort kjent med i møte før saken startet opp, selv om faktura for egenandel først ble sendt ut i 2013».

Det anføres videre at faktura og inkassovarsel er sendt på forsvarlig vis, og at det da er kundens ansvar å sørge for at brev blir mottatt. Adressen ble opplyst via Fylkesmannens elektroniske salær oppgave og er hentet elektronisk fra Folkeregisteret. Kreditor har ikke mottatt noen brev i retur. Det er kundens ansvar å sørge for at den man bestiller varer eller tjenester fra, har korrekt postadresse for fakturering. Innklagede overtok saken i november 2014 og benyttet samme adresse som oppdragsgiver. Heller ikke innklagede har mottatt brev i retur, før i mars 2015. Da ble det foretatt et adressesøk der det fremkom en ny adresse.

3. Inkassoklagenemndas syn på saken.

Saken ble behandlet i fulltallig nemndmøte 14. september 2015. Vedtak ble truffet med følgende begrunnelse:

Etter inkassoloven § 22 og avtale mellom Norske Inkassobyråers Forening og Forbrukerrådet av 20. februar 2003 om klagenemnd for inkassotjenester behandler Inkassoklagenemnda klage på inkassoselskaper i forbindelse med tvist om forpliktelser etter inkassoloven.

Inkassoloven gjelder inndrivning av forfalte pengekrav, men inneholder ikke regler om hvordan det sivilrettslige forhold skal løses. Dette er et spørsmål som hører inn under domstolene, dersom partene ikke kommer til enighet. I saker som dette tar nemnda derfor ikke endelig stilling til hovedkravet, men bare om det er grunnlag for inkassokostnader.

Nemnda har først vurdert om kravet er varslet på betryggende måte, og viser til at hovedregelen ved utsendelse av krav og varsler er at de regnes som betryggende avsendt, når de er sendt til den adresse som skyldneren har oppgitt. I nemndvedtak i sak 185-2009 la nemnda likevel til grunn at når inkassovarsel først sendes mer enn ett år etter at kravet oppsto, har inkassator en skjerpet plikt til å foreta undersøkelser med tanke på skyldnerens adresse. I dette tilfellet ble faktura sendt mer enn ett år etter at oppdraget var avsluttet. Inkassovarslet ble så sendt knapt ett år etter fakturering, mer enn to år etter at kravet oppsto. Det er ikke opplyst når den første betalingsoppfordringen ble sendt, men dette skjedde sannsynligvis i februar/mars 2015. Både inkassovarsel og første betalingsoppfordring ble sendt uten at verken fordringshaver eller innklagede foretok undersøkelser om den oppgitte adresse fortsatt var korrekt, og varslene er da etter Inkassoklagenemndas mening ikke å anse som betryggende avsendt, jf. inkassoloven § 9.

Nemnda har dernest vurdert om klagers innsigelse om at han ikke ble informert om at han pliktet å betale egenandel, ble fremsatt i tide og om den var av en slik art at han burde fått den vurdert før inkasso ble satt i verk.

Etter inkassolovens § 17 første ledd plikter skyldneren å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader med utenrettslig inndrivning etter standardsatser fastsatt i forskrift med hjemmel i § 19. Etter § 17 andre ledd kan inkassokostnader likevel ikke kreves når skyldneren hadde innsigelser som det var "rimelig grunn" til å få vurdert før inndrivningen ble satt i verk og innsigelsen er fremsatt i tide. I så fall er saken en såkalt "tvistesak". Kravet må da drives inn rettslig. Hvis fordringshaver får medhold i at kravet er berettiget, kan det i stedet kreves saksomkostninger etter tvistelovens regler.

Klager betalte hovedkravet, samt påløpt salær innen betalingsfristen i den betalingsoppfordringen som ble sendt ham på korrekt adresse 31.03.15. Sett på bakgrunn av at verken inkassovarslet eller den første betalingsoppfordringen var betryggende avsendt, er innsigelsen fremsatt i tide.

Fordringshaver har ikke fremlagt noen oppdragsbekreftelse eller tilsvarende som sannsynliggjør at klager var informert om at han måtte betale egenandel. Slik nemnda ser det, har klager under disse omstendigheter fremmet en innsigelse som det var rimelig at han burde fått vurdert før inkasso ble iverksatt.

I dette tilfellet ble hovedkravet med tillegg av renter og salær betalt før innsigelsen ble fremsatt.

Fordringshaver og innklagede hadde derfor ingen mulighet til å vurdere om det i stedet burde tas ut

forlikssklage. Både fordringshaver og innklagede har imidlertid hatt mulighet til å frafalle salæret i etterhånd. Når kravet på de utenrettslige kostnadene er opprettholdt, innebærer det, etter nemndas syn, at retten til å beholde dem er falt bort.

Nemnda har deretter, rutinemessig og av eget tiltak, vurdert om fremlagt inkassovarsel er i samsvar med gjeldende regelverk.

Inkassoloven § 9 inneholder ingen regel om at skyldner må informeres om kostnader som kan påløpe ved inkassopågang slik det fremgår av inkassoloven § 10 som gjelder betalingsoppfordring. I § 10 annet ledd bokstav e fremgår det at skyldneren i betalingsoppfordringen skal varsles om at unnlatt betaling kan føre til ytterligere kostnader.

I NOU 1983:8 er kravene til spesifisering i varslene omhandlet. Det fremgår der at det ikke kan kreves at det presist angis hvilke kostnader som vil påløpe. Det er tilstrekkelig å nevne at det vil påløpe ytterligere kostnader som kan bli belastet skyldneren. Det presiseres at det ikke under noen omstendighet må oppgis uriktig høye kostnader eller gis inntrykk av at dette er kostnader skyldneren må bære uavhengig av sakens utfall. Finanstilsynet har i sin tilsynspraksis innrettet seg etter dette, og har også lagt til grunn at verken inkassovarsel eller betalingsoppfordring uforbeholdent skal gi uttrykk for at det vil påløpe inkassokostnader (etter lett eller tung sats) ved unnlatt betaling innen de lovpålagte frister. Begrunnelsen er at en skyldner som fremmer innsigelser mot kravet som han har rimelig grunn til å få vurdert, ikke er erstatningspliktig.

Etter nemndas syn er det fremlagte inkassovarsel i strid med inkassoloven, idet det må forstås slik at oversittelse av betalingsfristen uten videre vil føre til økte kostnader. I samsvar med etablert praksis mener nemnda at dette øker betalingspresset og utsetter klager for urimelig påtrykk, jf. inkassoloven § 8 annet ledd.

Erstatningsplikten for de utenrettslige inkassokostnadene er bortfalt, jf. inkassoloven § 17 andre og fjerde ledd.

Vedtaket er enstemmig.

5. Vedtak:

Klager gis medhold og har krav på tilbakebetaling av innbetalte inkassoomkostninger.

Rune Jensen
Leder Inkassoklagenemnda